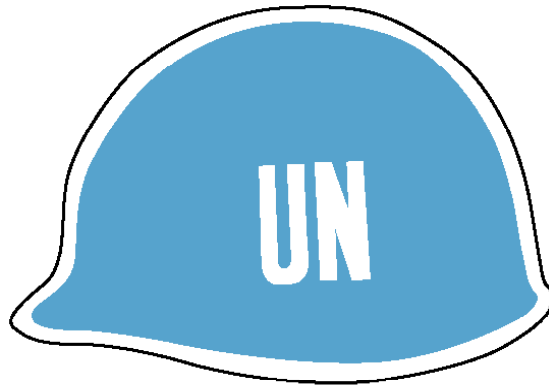

Reforma peacekeepingových operací

Šárka Janáková
sarka.janakova@amo.cz

AMO.CZ

1 JAK ČÍST BACKGROUND?

Hlavním úkolem backgroundu je poskytnout delegátům základní informace o jednom z bodů agendy, jimiž se budou zabývat během jednání ve svém orgánu. V tomto konkrétním případě se background zabývá reformou peacekeepingových operací OSN, která je bodem agendy Zvláštního výboru pro politické otázky a otázky dekolonizace (SPECPOL). Background sám o sobě by měl delegátům sloužit jako výchozí bod při studiu dané problematiky. Po jeho přečtení by se delegáti měli základně orientovat v probírané otázce a rozumět důležitým pojmům. Pro další směřování je zásadní sekce s otázkami pro jednání, ze kterých by měli delegáti vycházet při sepsání stanoviska svého státu. Jak už bylo zmíněno, background slouží jako jakýsi odrazový můstek, pro sepsání stanoviska je však důležité vyhledat i další zdroje. Proto je dobré využít i sekci *Doporučené a rozšiřující zdroje*, ve které jsou zmíněny odkazy na užitečné informace o dané problematice.

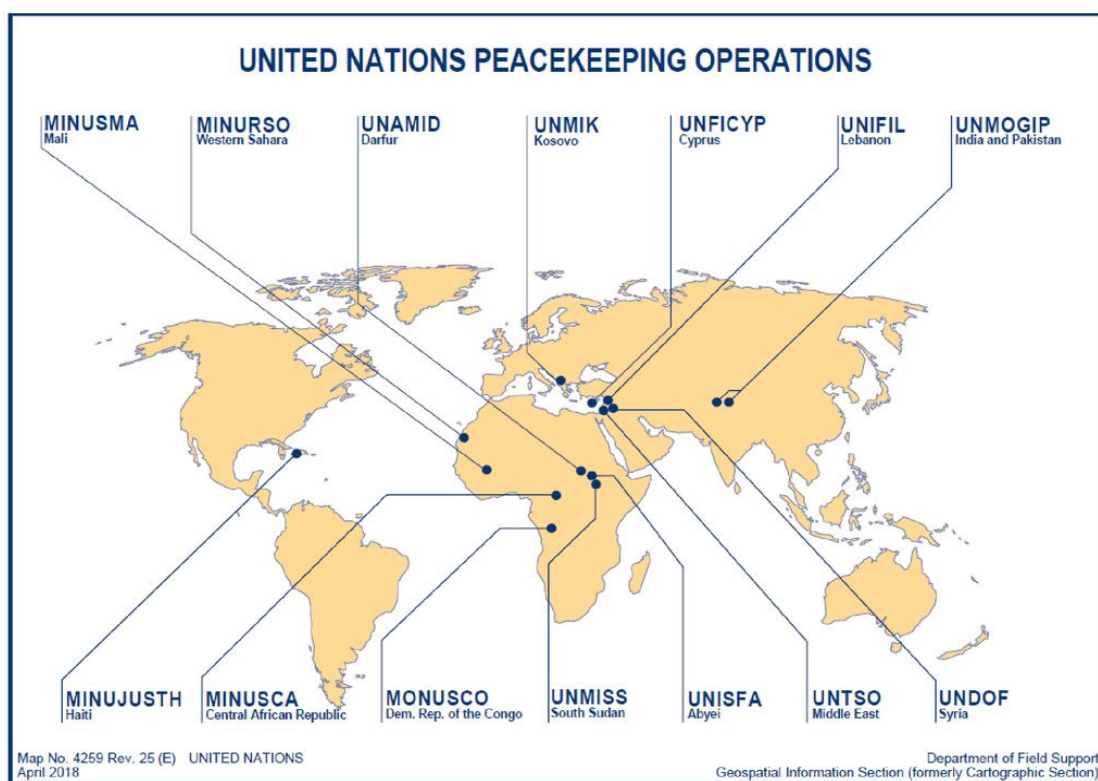
2 ÚVOD

Podle *Charty OSN* je hlavním úkolem Organizace spojených národů především udržení mezinárodního míru a bezpečnosti a s tím spojená prevence a odstraňování hrozeb pro mír.¹ I přesto, že peacekeepingové operace jako takové nejsou v *Chartě OSN* specificky zmíněny, představují již od konce 40. let 20. století důležitý nástroj používaný právě pro podporu a udržení mezinárodního míru. S aktuálním počtem více než 100 000 zapojených osob, čítajícím vojáky, policisty a civilisty, jsou peacekeepingové jednotky po armádě Spojených států amerických druhou největší vojenskou silou nasazenou v zahraničí.²

Ve své historii pomohly peacekeepingové operace mnoha státům k obnovení míru a jeho budování, například v Mosambiku, Burundi, Salvadoru či v Sieře Leone.³ Od svého vzniku prošly peacekeepingové operace znatelným vývojem, zvláště pak na konci 20. století v souvislosti s koncem studené války a s ním spojeným rozpadem bipolárního světa, tedy rozdělení na dva mocenské bloky – Východ a Západ – a se změnami v charakteru probíhajících

konfliktů. Nyní hrají peacekeepingové jednotky důležitou roli nejen při udržování míru, ale také při ochraně civilistů, podpoře právního státu, lidských práv či při volbách. Svět a konflikty v něm se však stále vyvíjejí, a proto neustává snaha reagovat na nové změny a výzvy, posilovat peacekeepingové operace a zvyšovat jejich efektivitu. S ohledem na případy selhání peacekeepingových operací je od konce 90. let důležitým a také velmi diskutovaným tématem otázka reformy peacekeepingových operací.

Problematika peacekeepingových operací je důležitou součástí agendy Čtvrtého výboru Valného shromáždění pro politické otázky a otázky dekolonizace (SPECPOL). Tento výbor se zabývá všeobecnými otázkami peacekeepingu a od roku 1993 v rámci bodu agendy Všeobecná revize otázky peacekeepingových operací ve všech jejích aspektech (*Comprehensive review of the whole question of peacekeeping operations in all aspects*) vypracovává zprávy, na jejichž základě přijímá Valné shromáždění rezoluce k danému tématu.⁴

Obr. 1: Aktuálně nasazené peacekeepingové operace⁵³

3 PEACEKEEPINGOVÉ OPERACE

Peacekeepingové operace jsou jedním z nástrojů, které OSN využívá k naplňování cíle zachování mezinárodního míru a bezpečnosti. Hlavním úkolem těchto operací je pomoci zemím a oblastem, ve kterých panoval či stále panuje ozbrojený konflikt, při přechodu z válečného stavu a zároveň při nastolení podmínek vedoucích k trvale udržitelnému míru. Historicky první peacekeepingová operace byla vyslána Radou bezpečnosti OSN v roce 1948 na Blízký východ a jejím úkolem bylo dohlížet na dodržování příměří mezi Izraelem a sousedními arabskými státy.⁵ Tato operace se zkratkou UNTSO působí v oblasti Blízkého východu dodnes.⁶

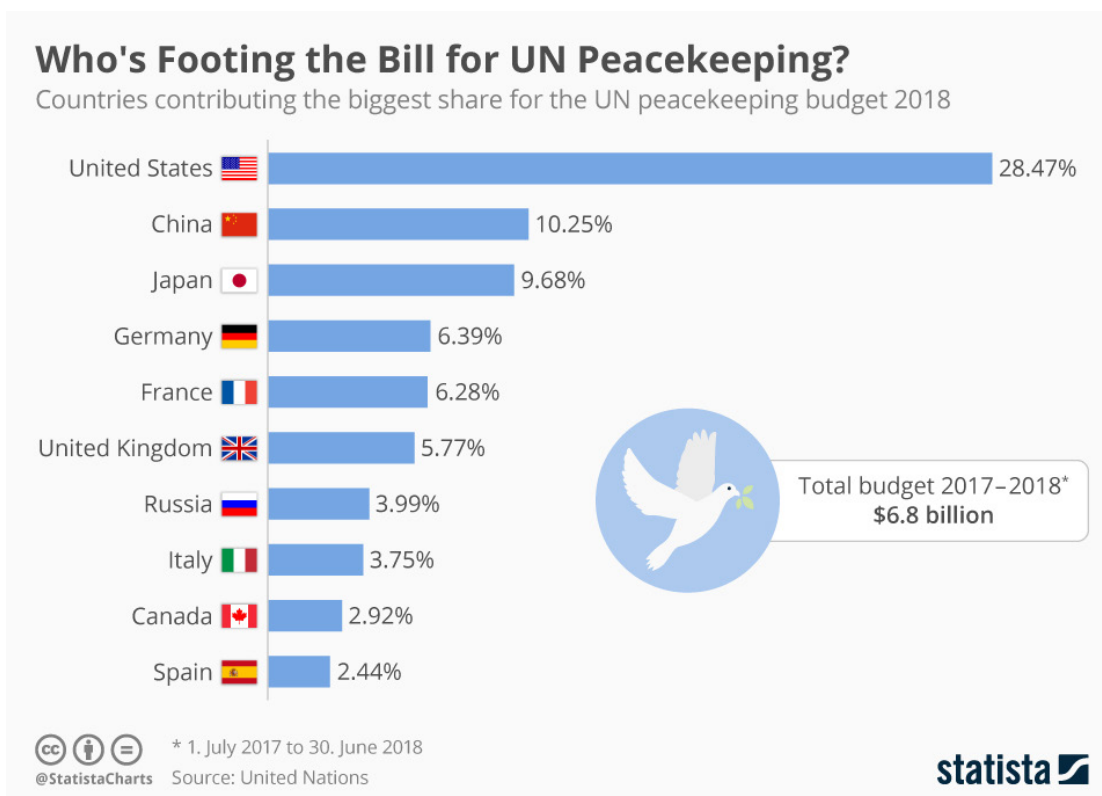
Původní peacekeepingové operace plnily pouze funkci pozorovatelských misí. Těchto operací se účastnili neozbrojení pozorovatelé a lehce ozbrojené vojenské jednotky a jejich hlavním úkolem bylo monitorovat situaci v dané oblasti.⁷ Postupem času však došlo k rozšíření spektra úkolů, jimiž byly peacekeepingové operace pověřeny. Jednou z příčin tohoto přechodu byl konec studené války, který vedl k většímu konsenzu na půdě Rady bezpečnosti. V důsledku toho došlo v 90. letech 20. století k významnému nárůstu počtu peacekeepingových operací. Mezi lety 1989 a 1994 bylo nasazeno přes dvacet nových misí.⁸ Další příčinou pak

byla změna charakteru panujících konfliktů, jelikož začaly významně převládat vnitrostátní konflikty nad těmi mezinárodními.⁹ Dnes lze peacekeepingové operace charakterizovat jako multidimenzionální, jelikož kromě zachování míru spadá mezi jejich úkoly i ochrana civilistů, podpora při odzbrojování, demobilizaci a reintegraci bývalých bojovníků, ochrana lidských práv, pomoc při obnově právního státu či při volbách.¹⁰ Od roku 1948 proběhlo pod patronací OSN celkem 71 peacekeepingových operací.¹¹ V roce 2019 momentálně působí po celém světě 14 operací.¹²

3.1 Formování peacekeepingových operací

Na vytváření a dalším fungování peacekeepingových operací se podílí řada institucí OSN. K nasazení mise v konfliktu postižené zemi dochází na základě rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN, která skrze rezoluce určuje rozsah mandátu dané mise, její velikost a zároveň její jednotlivé úkoly.¹³

Dalším důležitým aktérem je i Valné shromáždění OSN, jehož Pátý výbor je zodpovědný za schvalování rozpočtů

Obr. 2: Státy, které finančně nejvíce podporují peacekeepingové operace⁵⁴

pro jednotlivé mise.¹⁴ Výše rozpočtu je odvozena od mandátu dané mise určeného Radou bezpečnosti. Celkový rozpočet peacekeepingových misí aktuálně tvoří pouze 0,5 % světových vojenských výdajů.¹⁵ Na financování peacekeepingových operací se podle čl. 17 *Charty OSN* kolektivně podílejí všechny členské státy OSN.¹⁶ Podíl jednotlivých zemí na financování je určen na základě stupnice stanovené členskými státy. Tato stupnice bere v potaz mimo jiné i ekonomickou vyspělost financujících států. Stálí členové Rady bezpečnosti se na financování peacekeepingových operací podílejí větším dílem, jelikož nesou větší odpovědnost za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti.¹⁷

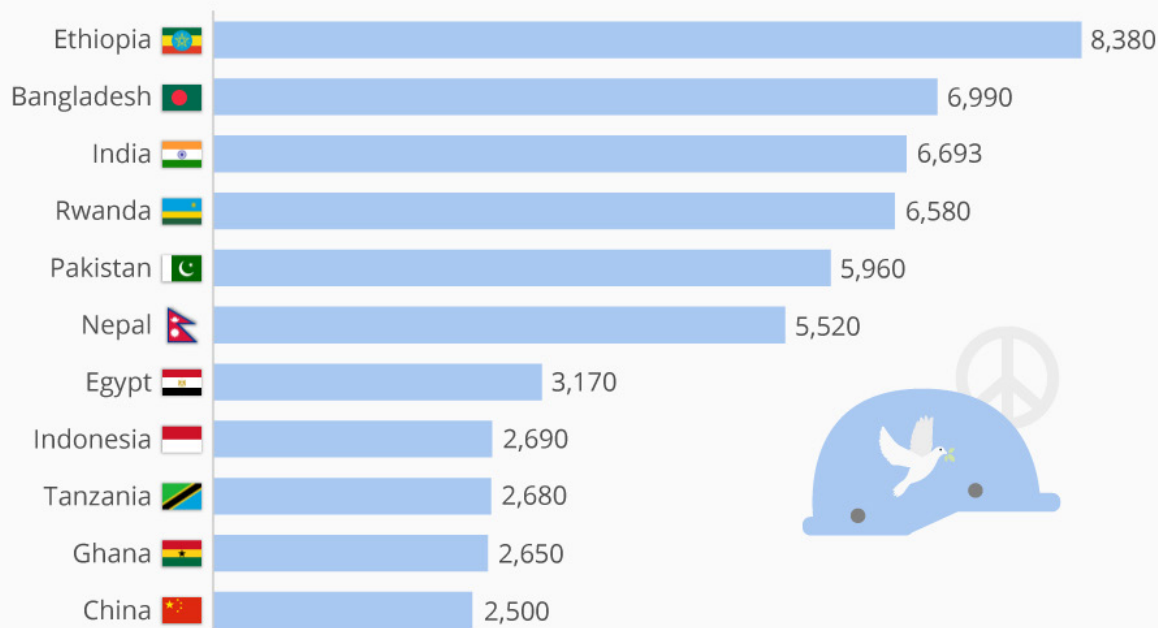
Nad rámec svého podílu mohou členské státy dobrovolně přispívat větším finančním obnosem nebo také zásobami či vybavením. Některé členské státy se na peacekeepingových operacích dobrovolně podílejí i svými vojenskými a policejními jednotkami. Za materiální či personální podporu peacekeepingových operací jsou státy následně finančně

kompenzovány na základě sazeb určených Valným shromážděním.¹⁸ Na rozdíl od financování, na kterém se nejvíce podílejí rozvinuté státy, personálem přispívají hlavně státy rozvojové.

Kromě odzbrojení je důležitou součástí přechodu válkou postižené země k míru také demobilizace a reintegrace vojenských jednotek. Proces demobilizace spočívá v ukončení válečné pohotovosti armádních jednotek a v celkovém přechodu země z válečného hospodářství na mírové. V rámci reintegrace se pak bývalí bojovníci znovu zapojují do civilního, ale také politického a ekonomického života.⁵⁵

Who's Manning the Peacekeeping Missions?

Countries contributing most personnel to UN peacekeeping operations 2018

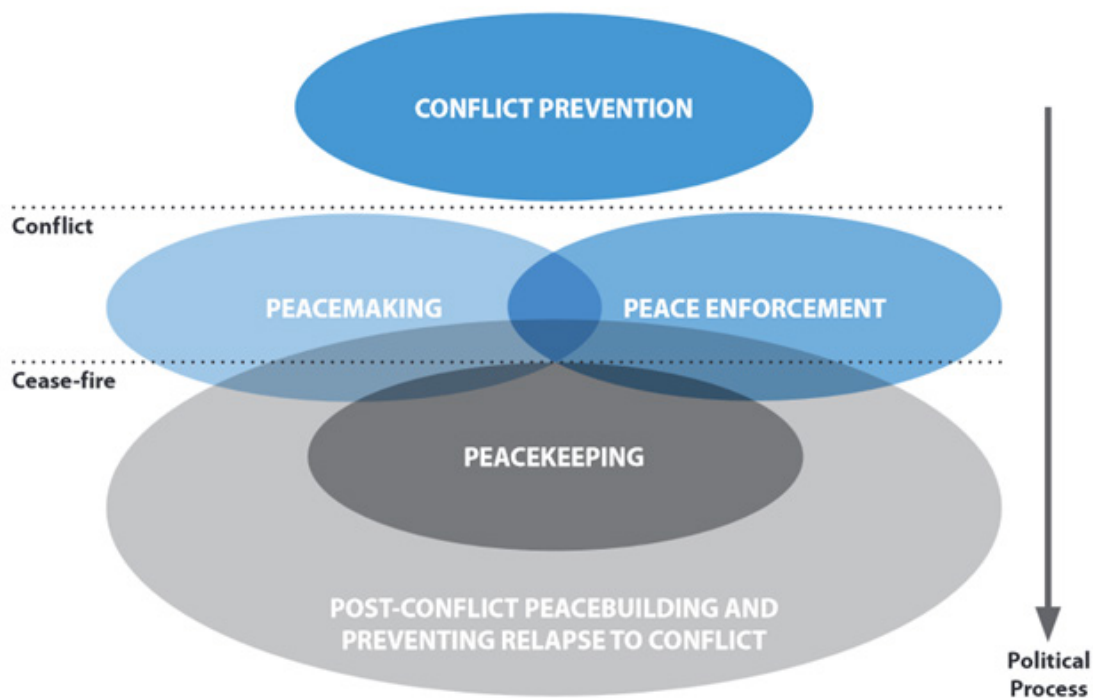

Includes soldiers & staff officers, police, military experts on current missions
As of April 30, 2018

Source: United Nations

statista

Obr. 3: Státy, které přispívají peacekeepingovým operacím největším množstvím jednotek⁵⁶

Obr. 4: Nástroje používané OSN v různých fázích panujícího konfliktu⁵⁹

Pro udržení či znovunastolení mezinárodního míru využívá OSN různé nástroje. Základem je **prevence** a snaha o diplomatické řešení již při počátečním napětí či sporu. V případě, že dojde k propuknutí konfliktu, může být nasazena **peacemakingová mise**. Jejím cílem je ukončení daného konfliktu a dosažení mírové dohody mezi zúčastněnými stranami. Po dohodnutí příměří nastupují **peacekeepingové operace**, jejichž úkolem je udržení míru v dané oblasti. **Peacebuildingové mise** se poté zaměřují na vytváření podmínek pro dlouhodobě udržitelný mír, budování nových institucí a řešení problémů, které vedly k propuknutí daného konfliktu.⁵⁷ Činnosti jednotlivých typů operací se často prolínají. Tím pádem mohou mandáty některých peacekeepingových misí částečně zahrnovat i peacemakingové či peacebuildingové aktivity.

Dalším nástrojem jsou také **operace vynucující mír** (anglicky peace enforcement operations), které jsou autorizovány Radou bezpečnosti v reakci na ohrožení míru či při projevu agrese. Tyto operace mohou k obnovení míru v dané oblasti využít i vojenskou sílu. Na rozdíl od některých robustních peacekeepingových operací, jejichž mandát je za určitých okolností opravňuje k využití síly, jsou operace prosazující mír, autorizované Radou bezpečnosti, oprávněny využívat sílu na úrovni jinak zakázané Chartou OSN.⁵⁸

3.2 Základní principy peacekeepingových operací

Peacekeepingové operace jsou založeny na třech základních principech: souhlasu zúčastněných stran, neustrannosti a absenci užití síly. Souhlas hlavních stran zapojených v konfliktu s nasazením peacekeepingové mise v jejich zemi je důležitý pro úspěšný výkon mandátů a nastolení míru v dané oblasti. Hlavním cílem dodržování dalších dvou principů je poté zachování souhlasu zapojených stran s přítomností mise. Prvním z nich je ne-

ustrannost jednotek mise vůči stranám zapojeným v konfliktu. Jednotky jsou však oprávněny vystoupit proti těmto stranám v případě, že porušují podmínky probíhajícího mírového procesu či základní normy a principy Organizace spojených národů.¹⁹ Úspěšného plnění mandátu by zároveň mělo být dosaženo za minimálního využití síly, která by měla představovat pouze poslední možné řešení. Využití síly je autorizováno pouze v případě sebeobranu a při ochraně mandátu, což může být například při ochraně obyvatel či při pomoci místním autoritám se zajišťováním práva a pořádku.²⁰

4 OTÁZKA REFORMY PEACEKEEPINGOVÝCH OPERACÍ NA PŮDĚ OSN

Složitost prostředí a podmínky panující ve válkou zasažených zemích, kam jsou peacekeepingové operace vysílány, vytvářejí velké nároky na zapojené jednotky, ztěžují zajištění míru v dané oblasti a mohou negativně ovlivňovat úspěšné naplnění mandátu dané operace. V reakci na neúspěšné operace v 90. letech 20. století, zvláště ve Rwandě, Jugoslávii a Somálsku, a na nové výzvy spojené s měnícím se charakterem konfliktů se po přelomu století stala na půdě OSN stále diskutovanější otázka reformy peacekeepingových operací. Jejím cílem je přizpůsobit tyto operace novým okolnostem a zvýšit jejich úspěšnost.²¹

4.1 Brahimiho zpráva a další vývoj po roce 2000

Jedním z důležitých milníků v otázce reformy peacekeepingových operací OSN je Brahimiho zpráva (*Brahimi Report*), která vznikla na základě diskuze odborníků na bezpečnostní témata v roce 2000. Tato zpráva se zabývá všeobecně mírovými operacemi, pod které kromě těch peacekeepingových spadají ještě zvláštní politické mise, a obsahuje doporučení a návrhy na reformu různých oblastí, které by měly vést k zefektivnění výkonu jednotlivých operací. Tato doporučení se týkají například oblastí plánování, velení, personálních otázek či financování. Podle Brahimiho zprávy by měla být zlepšena spolupráce mezi jednotlivými aktéry zodpovědnými za rozhodování v otázkách probíhajících operací.²² Pro úspěch misí je důležité sjednocení plánování a efektivní výměna informací napříč jednotlivými sférami operace. Brahimiho zpráva mimo jiné navrhuje větší mandát pro ochranu civilistů a zastavení případného násilí či vyzdvihuje důležitost rychlého nasazení misí a zapojení expertů při vytváření mandátů.

Po zveřejnění Brahimiho zprávy se reforma peacekeepingových operací stala více diskutovaným tématem a bylo jí věnováno několik dalších analýz a zpráv. Příkladem může být další panel odborníků zřízený v roce 2014, Nezávislý panel na vysoké úrovni pro mírové operace OSN (*High-Level Independent Panel on UN Peace Operations*), který se zabýval aktuálním stavem mírových operací OSN, analyzoval problémy, jimž tyto operace čelí, a přijal návrhy na přizpůsobení operací aktuálním změnám a výzvám.²³ Výsledná zpráva vidí hlavní problémy peacekeepingových operací v neschopnosti rychle reagovat na vzniklé krize, nedostatku zdrojů, nepřizpůsobení operací podmínkám panujícím v hostitelském státě a ve špatné integraci jednotlivých aktérů.²⁴

4.2 Akce pro peacekeeping (Action for Peacekeeping)

Dalším důležitým milníkem v projednávání reformy peacekeepingových operací je iniciativa Akce pro peacekeeping (*A4P*) vzniklá na popud generálního tajemníka OSN s cílem reagovat na výzvy, jimž peacekeepingové operace čelí a které omezují jejich schopnost úspěšně naplnit úkoly svého mandátu.²⁵ Výsledkem jednání, jehož se zúčastnily členské státy OSN, se v roce 2018 stala dohoda s názvem Deklarace sdílených závazků (*Declaration of Shared Commitments*), kterou do listopadu roku 2018 podpořilo 151 států.²⁶ Tato dohoda se vyjadřuje k osmi hlavním oblastem posílení peacekeepingových operací:

- » politice;
- » ženám, míru a bezpečnosti;
- » ochraně;
- » bezpečnosti;

- » výkonu a odpovědnosti;
- » budování a udržování míru;

- » spolupráci;
- » chování peacekeepingových jednotek.²⁷

5 OBLASTI PŘÍPADNÉ REFORMY PEACEKEEPINGOVÝCH OPERACÍ

Na základě publikovaných zpráv a analýz lze určit několik hlavních oblastí, jejichž stav je často identifikován jako nedostatečný a v nichž by mělo docházet k případné reformě peacekeepingových operací.

5.1 Spolupráce

Velmi důležitým aspektem v rámci debaty o reformě peacekeepingových operací je otázka spolupráce zapo-

Na konci 20. století došlo k se-
lhání několika peacekeepingo-
vých operací, kvůli nimž se tyto
mise setkaly s velkou kritikou,
a vyvstala otázka ohledně jejich
budoucího směřování. Prvním vý-
znamným neúspěchem byla pe-
acekeepingová operace v Somál-
sku, během které bylo v roce 1993
zabito několik členů mise. Dalšími
pak byla nečinnost jednotek
při genocidě ve Rwandě v roce
1994 a při masakru v jugoslávské
Srebrenici v roce 1995.⁶⁰

plánování misí a sjednocení jejich aktivit. Efektivní komuni-
kace a sdílení potřebných dat a informací může hrát stěžejní
roli pro výkon dané mise. Důležité je také celkové posílení
podpůrného systému a zázemí peacekeepingových operací.²⁸

Zároveň je také důležitá spolupráce přímo s členskými
státy OSN, které poskytují své jednotky na peacekeepin-
gové operace a které jsou výlučně zodpovědné za jejich
výcvik. Nedostatky v tréninku a vybavení mohou vést ke
zvýšení rizika a ohrožení jednotek, proto je důležité sjed-
nocení standardů týkajících se vybavení a výcviku per-
sonálu. Nedílnou součástí peacekeepingových operací by
mělo být také zapojení lokální populace v hostitelských
zemích a intenzivní spolupráce s místní vládou.²⁹ Důležitým
partnerem jsou také regionální organizace, které mohou
pozitivně přispět ke stabilizaci situace a k budování míru.³⁰

ných aktérů. Pro
zvýšení úspěšnosti
operací je důležité
lépe přizpůsobovat
vytvářené strate-
gie podmínkám,
které panují v hos-
titelských zemích,
a vycházet přitom
ze zkušeností již
fungujících a úspěš-
ných peacekeepin-
gových operací. Aby
toho bylo dosaženo,
je nutná lepší spo-
lupráce mezi jed-
notlivými složkami
podílejícími se na

5.2 Ochrana civilistů a bezpečnost peacekeepingových jednotek

Životy mnoha civilistů jsou ovlivněny ozbrojenými kon-
flikty a často se stávají i jejich oběťmi. Ochrana civilistů je
součástí mandátu peacekeepingových operací teprve od
90. let 20. století, a to v reakci na neúspěchy ve Rwandě
a Jugoslávii, kde i přes přítomnost peacekeepingových jed-
notek došlo k vyvražďování tamního obyvatelstva.³¹ Po této
zkušenosti získaly jednotky větší pravomoci pro zakročení
v případech ohrožení životů civilistů. Primárním úkolem pe-
acekeepingových jednotek je podporovat vládu hostitelského
státu při ochraně práv civilistů, v případě vážného ohrožení
jsou však oprávněni jako poslední možnost využít pro jejich
ochranu i sílu.³² Peacekeepingové jednotky hrají také důleži-
tou roli při ochraně žen a dětí a podporují na daném území
dodržování lidských práv.

Překážkou pro úspěšnou ochranu civilistů může předsta-
vovat nedostatečný počet jednotek, které často operují na
rozsáhlém území s nízkou úrovní infrastruktury a s velkým
množstvím obyvatel.³³ Jednotky tak nemohou rychle reago-
vat na vzniklé situace ve vzdálených částech země, dosta-
tečně zajistit ochranu obyvatel a podporovat mírový proces
v odloučených lokalitách. Například v Západní Saharě spadá
na jednoho člověka zapojeného v operaci 1 036 km² a v De-
mokratické republice Kongo asi 130 km².³⁴

Důležitá je také otázka bezpečnosti a ochrany samotných
peacekeepingových jednotek. Tyto jednotky jsou tvořeny
nejen vojenskými a policejními oddíly, ale také civilisty. Od
roku 1948 zemřelo během peacekeepingových operací přes
3 800 zapojených osob.³⁵ Doporučení se proto často věnují
také zlepšení bezpečí a ochrany jednotek. Důležité je zajiš-
tění jejich dostatečného tréninku a dobré plánování operací.
Dohoda vzniklá v rámci Akce pro peacekeeping však pova-
žuje za důležité například i zlepšení lékařské, technické a lo-
gistické podpory peacekeepingových operací.³⁶

5.3 Odpovědnost peacekeepingových jednotek

Další aspekt peacekeepingových operací, kterému je
často věnována pozornost, je odpovědnost jejich jednotek.

První důležitou složkou této problematiky je trestněprávní odpovědnost zúčastněných osob za provinění na území hostitelských států. V minulosti došlo k několika případům, kdy byly peacekeepingové jednotky obviněny z deliktů. Za posledních 12 let bylo učiněno skoro tisíc obvinění ze sexuálního obtěžování, kterého se měly dopustit osoby zapojené v peacekeepingových operacích.³⁷ OSN prosazuje nulovou toleranci sexuálního obtěžování a přijala několik důležitých kroků k jeho zabránění.³⁸ Základem je prevence, která má být zajištěna dostatečným výcvikem peacekeepingových jednotek, jehož součástí jsou i otázky chování a disciplíny. Důležité je také jasné stanovení standardů chování. V případě podezření z provinění je stěžejní rychlé vyšetřování. U zapojených dobrovolníků a civilistů je vedeno ze strany OSN.³⁹ U vojenských a policejních jednotek jsou za vyšetřování odpovědné členské státy, přičemž některé spolupracují i s orgány OSN.⁴⁰ Organizace spojených národů má právo zakázat svým zaměstnancům účast na peacekeepingových operacích, odpovědnost za soudní řízení a disciplinární sankce však leží na členském státu, ze kterého jedinec pochází.⁴¹ Členské státy jsou povinny informovat orgány OSN o vývoji daného řízení.

Mimo trestněprávní odpovědnost je aktuálně diskutovaným tématem i problematika odpovědnosti jednotek za výkon operace, která je i jedním z témat iniciativy Akce pro peacekeeping. Cílem je zajistit, aby jednotky vykonávaly úkoly, kvůli kterým byly v dané zemi nasazeny. Jedním z návrhů, jak řešit nedostatečný výkon některých jednotek, je stanovení standardů výkonu peacekeepingových operací.⁴² To ale může být velmi problematické, jelikož bude těžké najít shodu při stanovení parametrů určujících úspěšnost mise.⁴³ V roce 2016 byly stanoveny indikátory pro určení úspěšnosti ochrany civilistů během peacekeepingových operací, pro nastavení efektivního systému hodnocení misí je však nutné určit indikátory i u ostatních úkolů spadajících pod jejich mandát.⁴⁴

V souvislosti s odpovědností jednotek za výkon operace je důležitá také otázka vojenské odpovědnosti peacekeepingových jednotek. Objevují se případy, kdy jednotky odmítají uposlechnout rozkazy od velení pověřeného OSN a čekají na

potvrzení rozkazů od národních autorit.⁴⁵ Paralelní rozkazy a neochota uposlechnout v rizikových situacích rozkazy od velení peacekeepingové operace mohou negativně ovlivnit úspěšné naplnění mandátu mise.⁴⁶

5.4 Role žen v peacekeepingových operacích

Důležitým tématem v rámci reformy peacekeepingových operací je také otázka zapojení žen. Aktuálně tvoří ženy pouze 5 % všech uniformovaných jednotek OSN, tedy vojenských a policejních jednotek působících v rámci mírových operací OSN.⁴⁷ Organizace spojených národů považuje za důležité zvyšovat poměr žen na všech úrovních mírového procesu, od plánování až k implementaci, a také na vedoucích pozicích. K takovému zvyšování se členské státy společně se Sekretariátem OSN zavázaly v rámci Akce pro peacekeeping.⁴⁸

Součástí této iniciativy bylo stanovení cílů procentuálního zastoupení žen ve všech sférách peacekeepingových operací. Do roku 2028 by měl být poměr žen sloužících ve vojenských jednotkách zvýšen na 15 % a žen jakožto vojenských pozorovatelů a zaměstnanců hlavního ústředí peacekeepingových operací na 25 %.⁴⁹ K dosažení většího zapojení žen byla ze strany OSN přijata různá opatření. Byly například nastaveny nové podmínky pro nábor a výcvik, kdy jsou při náboru, v případě, že mají stejnou či vyšší kvalifikaci, upřednostňovány ženy.⁵⁰ Také byla ženám, které mají děti do věku sedmi let a působí jako pozorovatelky či v hlavním ústředí, zkrácena služba z dvanácti na šest měsíců.⁵¹

Cílem zvýšení zastoupení žen je větší zapojení genderového pohledu do řešení konfliktů a budování míru, které může velmi pozitivně ovlivnit postavení žen v hostitelské zemi skrze propagaci genderové rovnosti, zapojení tamních žen do obnovy země a budování nových státních institucí s ohledem na práva žen.⁵² Ženy v peacekeepingových jednotkách mohou také sloužit jako vzor pro místní ženy, podporovat jejich emancipaci a prosazovat jejich ochranu během procesu obnovy země.

6 SHRNUTÍ

Peacekeepingové operace hrají důležitou roli v udržování a podpoře mezinárodního míru. Je však potřeba, aby nasazené mise byly schopny efektivně reagovat ve složitých a nebezpečných situacích panujících v hostitelských zemích, a tím pádem úspěšně naplňovat svůj mandát. Charakter konfliktů se neustále vyvíjí a nedostatečná adaptace peacekeepingových operací na nové podmínky může ne-

gativně ovlivnit výkon těchto operací a zároveň ohrožovat zapojené jednotky. Proto je velmi důležité věnovat se tématu reformy peacekeepingových operací.

Od roku 2000 vznikla řada zpráv, které navrhuji mnohá doporučení, jak dosáhnout větší úspěšnosti peacekeepingových operací. Aktuálně je důležitá hlavně iniciativa Akce pro peacekeeping, která spojuje při jednání o re-

formě členské státy OSN. Pro dosažení větší úspěšnosti peacekeepingových operací je důležité identifikovat a ana-

lyzovat jejich problematické oblasti a navrhnout efektivní opatření.

7 OTÁZKY PRO JEDNÁNÍ

1. Jakým způsobem se váš stát podílí na peacekeepingových operacích OSN?
2. Probíhá či proběhla na území vašeho státu peacekeepingová operace pod patronací OSN?
3. Jaká oblast reformy peacekeepingových operací je pro váš stát nejdůležitější?
4. Jakým způsobem by mělo být dosaženo zefektivnění výkonu a lepších výsledků peacekeepingových operací?
5. Jak by měla být zajištěna lepší ochrana obyvatelstva i zapojených jednotek?
6. Jak by měla být řešena problematika zneužívání obyvatel peacekeepingovými jednotkami OSN?
7. Jak důležitá je pro váš stát otázka zapojení žen v peacekeepingových operacích?

8 DOPORUČENÉ A ROZŠIŘUJÍCÍ ZDROJE

Seznam videí věnujících se peacekeepingovým operacím OSN s ukázkami zapojení některých členských států v těchto operacích: https://www.youtube.com/playlist?list=PLwoDFQJEq_oZ3fOC39CrdCj_PLY1K2gBt

Factsheet obsahující všeobecné informace o peacekeepingových operacích, zároveň krátce představuje i aktuálně fungující peacekeepingové operace: https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/dpko-brochure-2018v17_1.pdf

Brahimiho zpráva z roku 2000: <https://www.un.org/documents/ga/docs/55/a55305.pdf>

Výsledná zpráva panelu o mírových operacích z roku 2015: https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/70/95

Stránka věnující se iniciativě Akce pro peacekeeping, spolu se seznamem států, které podpořily výslednou dohodu z roku 2018: <https://peacekeeping.un.org/en/action-for-peacekeeping-a4p>

Rezoluce Rady bezpečnosti č. 2436 z roku 2018, týkající se otázky zlepšení efektivity peacekeepingových operací: http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2436.pdf

Rezoluce Rady bezpečnosti č. 2242 z roku 2015, která je součástí Agendy ženy, mír a bezpečnost a která se věnuje roli žen v konfliktech a při jejich řešení: [https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2242\(2015\)](https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2242(2015))

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1 Chapter I [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/sections/un-charter/chapter-i/index.html>
- 2 AUTESSERRE, Séverine. The Crisis of Peacekeeping: Why the UN Can't End Wars. Foreign Affairs [online]. 2019, 98(1), 101-113 [cit. 2019-07-30], s. 101.
- 3 FRÉCHETTE, Louise. UN peacekeeping: 20 years of reform. The Centre for International Governance Innovation [online]. 2012 [cit. 2019-07-30]. Dostupné z: https://www.cigionline.org/sites/default/files/un_peacekeeping_1.pdf. S. 5.
- 4 Research Guides: UN Documentation: Peacekeeping: General Assembly & Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://research.un.org/en/docs/peacekeeping/ga>
- 5 Our history. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/our-history>
- 6 UNTSO. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/mission/untso>
- 7 Our history. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/our-history>
- 8 FRÉCHETTE, Louise. UN peacekeeping: 20 years of reform. The Centre for International Governance Innovation [online]. 2012 [cit. 2019-07-30]. Dostupné z: https://www.cigionline.org/sites/default/files/un_peacekeeping_1.pdf. S. 6.
- 9 Our history. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/our-history>
- 10 What is peacekeeping. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/what-is-peacekeeping>
- 11 DATA. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-16]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/data>
- 12 What is peacekeeping. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/what-is-peacekeeping>
- 13 Role of the Security Council. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/role-of-security-council>
- 14 Role of the General Assembly. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/role-of-general-assembly>
- 15 AUTESSERRE, Séverine. The Crisis of Peacekeeping: Why the UN Can't End Wars. Foreign Affairs [online]. 2019, 98(1), 101-113 [cit. 2019-07-30], s. 107.
- 16 Background Resources. Administrative and Budgetary - Fifth Committee [online]. [cit. 2019-07-30]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/ga/fifth/pkofinancing.shtml>
- 17 How we are funded. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-30]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/how-we-are-funded>

- 18 Deployment and reimbursement. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-30]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/deployment-and-reimbursement>
- 19 Principles of peacekeeping. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/principles-of-peacekeeping>
- 20 Tamtéž.
- 21 Our history. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/our-history>
- 22 Report of the Panel on United Nations Peace Operations (A/55/305-S/2000/809). United Nations [online]. 2000 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.un.org/documents/ga/docs/55/a55305.pdf>
- 23 Reforming peacekeeping. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/reforming-peacekeeping>
- 24 Report of the High-level Independent Panel on Peace Operations on uniting our strengths for peace: politics, partnership and people (A/70/95-S/2015/446). United Nations [online]. 2015 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/70/95
- 25 Reforming peacekeeping. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/reforming-peacekeeping>
- 26 Action for Peacekeeping (A4P). United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/action-for-peacekeeping-a4p>
- 27 Tamtéž.
- 28 Report of the High-level Independent Panel on Peace Operations on uniting our strengths for peace: politics, partnership and people (A/70/95-S/2015/446). United Nations [online]. 2015 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/70/95
- 29 Action for Peacekeeping (A4P). United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/action-for-peacekeeping-a4p>
- 30 Report of the High-level Independent Panel on Peace Operations on uniting our strengths for peace: politics, partnership and people (A/70/95-S/2015/446). United Nations [online]. 2015 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/70/95
- 31 Protecting civilians. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/protecting-civilians>
- 32 Tamtéž.
- 33 Tamtéž.
- 34 AUTESERRE, Séverine. The Crisis of Peacekeeping: Why the UN Can't End Wars. Foreign Affairs [online]. 2019, 98(1), 101-113 [cit. 2019-07-30], s. 107-108.
- 35 UN honours peacekeepers who 'paid the ultimate price', for the sake of others. UN News [online]. 24. 5. 2019 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: <https://news.un.org/en/story/2019/05/1039101>

36 Declaration of Shared Commitments on UN Peacekeeping Operations [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/a4p-declaration-en.pdf>

37 AUTESSERRE, Séverine. The Crisis of Peacekeeping: Why the UN Can't End Wars. Foreign Affairs [online]. 2019, 98(1), 101-113 [cit. 2019-07-30], s. 108.

38 STANDARDS OF CONDUCT. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/standards-of-conduct>

39 Accountability. Conduct in UN Field Missions [online]. [cit. 2019-08-04]. Dostupné z: <https://conduct.unmissions.org/enforcement-accountability>

40 Investigations. Conduct in UN Field Missions [online]. [cit. 2019-08-04]. Dostupné z: <https://conduct.unmissions.org/enforcement-investigations>

41 STANDARDS OF CONDUCT. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/standards-of-conduct>

42 Declaration of Shared Commitments on UN Peacekeeping Operations [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/a4p-declaration-en.pdf>

43 BOSCO, Laura. Prioritizing UN Peacekeeper Accountability. IPI Global Observatory [online]. 9. 1. 2017 [cit. 2019-08-04]. Dostupné z: <https://theglobalobservatory.org/2017/01/united-nations-peacekeeping-sexual-abuse-guterres/>

44 Tamtéž.

45 NOVOSSELOFF, Alexandra. No Caveats, Please?: Breaking a Myth in UN Peace Operations. Global Peace Operations Review [online]. 12. 12. 2016 [cit. 2019-08-04]. Dostupné z: <https://peaceoperationsreview.org/thematic-essays/no-caveats-please-breaking-a-myth-in-un-peace-operations/>

46 Tamtéž.

47 Targets for uniformed women in peace operations. Action for Peacekeeping [online]. 2019 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/uniformed-gender-parity-strategy-2018-2018-infographic.pdf>

48 Tamtéž.

49 Uniformed Gender Parity Strategy 2018 - 2028 [online]. Department of Peace Operations, United Nations. [cit. 2019-08-14]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/uniformed-gender-parity-2018-2028.pdf>. S. 4.

50 Tamtéž, s. 8.

51 Tamtéž.

52 Promoting women, peace and security. United Nations Peacekeeping [online]. [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/promoting-women-peace-and-security>

53 United Nations Peacekeeping Operations [online]. Department of Field Support Geospatial Information Section. 2018 [cit. 2019-08-04]. Dostupné z: <https://www.un.org/Depts/Cartographic/map/dpko/PKOBN.pdf>

54 LOESCHE, Dyfed. Infographic: Who's Footing the Bill to Keep the Peace? Statista Infographics [online]. 29. 5. 2018 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.statista.com/chart/14003/countries-contributing-the-biggest-share-for-un-peacekeeping/>

55 BUXTON, Julia. Reintegration and Long-Term Development: Linkages and Challenges. Thematic Working Paper 5. [online]. Working Paper. 2008 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: <https://bradscholars.brad.ac.uk/handle/10454/7312>. S. 5.

56 LOESCHE, Dyfed. Infographic: Who's Manning the Peacekeeping Missions? Statista Infographics [online]. 29. 5. 2018 [cit. 2019-07-15]. Dostupné z: <https://www.statista.com/chart/14007/top-contributors-to-un-peacekeeping-operations-by-country/>

57 United Nations Peacekeeping Operations Principles and Guidelines [online]. United Nations, 2008 [cit. 2019-08-04]. Dostupné z: https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/capstone_eng_o.pdf. S. 18.

58 Tamtéž.

59 Tamtéž, s. 19.

60 AUTESSERRE, Séverine. The Crisis of Peacekeeping: Why the UN Can't End Wars. Foreign Affairs [online]. 2019, 98(1), 101-113 [cit. 2019-07-30], s. 104.

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO a EU.

- studentsummit.cz
- summit@amo.cz
- facebook.com/studentsummit
- instagram.com/praguestudentsummit
- twitter.com/studentsummit
- youtube.com/studentsummit

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Šárka Janáková

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

<p>POŘADATEL</p> <p>AMO.CZ</p>	<p>GENERÁLNÍ PARTNER</p> <p>The Kellner Family Foundation</p>
<p>TOP PARTNEŘI</p> <p>Zastoupení v České republice</p> 	
<p>PARTNEŘI</p> <p>Ambassade du Canada</p> <p>Informační centrum OSN v Praze</p> 	
<p>MEDIÁLNÍ PARTNEŘI</p> 	

Autor: Šárka Janáková

Imprimatur: František Novotný, Petra Olivová, Vojtěch Bahenský, Vít Batała

Jazyková úprava: Václav Malina, Karolína Oškerová, Tereza Novotná

Sazba: Andrea Tunysová

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro potřeby XXV. ročníku Pražského studentského summitu.

© AMO 2019

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz

IČ : 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz